

Κινδυνεύουν με κατάρρευση τμήματα κτισμάτων της Ι. Μονής Κόκκινης Εκκλησιάς

Οι μεγαλοπρεπείς κορφές των Σκάρων αγκαλιάζουν προστατευτικά τη μικρή κοιλάδα. Απλώνονται γύρω της και χαμηλώνοντας την αφήνουν ν' αγναντεύει τη Βαυκερή και την κορφή στον Άη Λιά. Τα φαράγγια τους περιζώνουν την περιοχή. Η πλατύφυλλη δρυς κατεβαίνει αργά μα σταθερά και απλώνεται γύρω της, εκεί όπου υπήρχαν τα περίφημα αμπέλια για έναν περίπου αιώνα.

Εδώ έστησαν την ταπεινή πρώτη τους εγκατάσταση δυο μοναχοί από τον Αλέξανδρο για να εξελιχθεί με τα χρόνια σε σπουδαίο μοναστήρι, την Ι.Μ. της Ευαγγελιστρίας ή Κόκκινης Εκκλησιάς. Κτισμένη ένα χρόνο πριν την Τουρκοκρατία στη Λευκάδα, άνηψε οικονομικά και πνευματικά στο παρελθόν και έδωσε ένα δεσπότη.

Αντιμετώπισε μέχρι πρόσφατα τους σεισμούς και επέζησε για 528 χρόνια χάρη στη συνεχή φροντίδα παλαιότερα των μοναχών και πιο πρόσφατα αυτών που σεβάστηκαν το χώρο καθώς οι μνήμες τους συντηρούσαν δεσμούς ψυχικούς και πνευματικούς με αυτόν.

Τα κτίσματα

Αν και οι ασεβείς απογύμνωσαν τα κτίσματα της από οτιδήποτε κινητό (ξυλεία, εικόνες και ιερά σκεύη) διεσώθησαν μέχρι τις μέρες μας από τα ακίνητα αγαθά της, δυο σπουδαία κτίσματα: Το Δεσποτικό ή Αρχονταρίκι και κελιά, κάποια βοηθητικά κτίσματα και βεβαίως η εκκλησία.

Οι σεισμοί, τότε και σήμερα

Το νότιο θύρωμα της, ένα από τα καλύτερα δείγματα λιθοξοϊκής της ορεινής Λευκάδας, με τη χαραγμένη χρονολογία 1722 διασώζει τη μνήμη του μεγάλου σεισμού του έτους αυτού αλλά και την άμεση και γενναία επέμβαση για την αποκατάσταση των ζημιών. Τότε η θεομηνία έδωσε αφορμή για καλλιτεχνική δημιουργία. Τώρα, δυόμιση χρόνια μετά το σεισμό του 2003, οι πληγές που αυτός άφησε τείνουν να αφανίσουν το μοναστήρι καθώς μέρα τη μέρα επιδεινώνεται. Οι ρωγμές που άνοιξε στους τοίχους αφήνουν τα νερά να μπαίνουν στο εσωτερικό τους και τους διαβρώνουν με αφάνταστα γοργό ρυθμό.

Το τριώροφο κτίσμα, το Δεσποτικό, σπάνιο δείγμα τριώροφου λιθόκτιστου κτίσματος στη σεισμοπαθή Λευκάδα, στέκει επιβλητικό αλλά ακρωτηριασμένο ήδη από το σεισμό του 1998. Τμήματά του τώρα κινδυνεύουν άμεσα να καταρρεύσουν.

Κλίση

Ο εξωτερικός τοίχος του μοναστηριού που ως σήμερα σώζεται σχεδόν ακέραιος και επιβλητικός σε μήκος 43 μέτρων κινδυνεύει άμεσα να καταρρεύσει καθώς ένα τμήμα του 5μ έχει πάρει επικίνδυνη κλίση. Επίσης, ορισμένα καλιά έχουν αποκολληθεί από αυτόν. Οι θόλοι τους, οι «βόλτοι», σπάνιο δείγμα τέτοιας κατασκευής για τη Λευκάδα και τα Ιόνια, μας παραπέμπουν στη Βυζαντινή παράδοση. Η άψογη κατασκευή τους αλλά και το είδος της υπαινίσσεται πολιτισμική συγγένεια με τη γειτονική Ήπειρο. Οι αμφίπλευρες ξυλοδεσιές μιας ρωμαλέας τοιχοποιίας 80 και πλέον εκατοστών, δεμένες με πυκνές εγκάρσιες, σήμερα όλες κατεστραμμένες, δείχνουν σαν το δάσος της δρυός να χαμήλωσε για να αγκαλιάσει και να δέσει την τοιχοποιία. Θόλοι και τοίχοι, κατασκευές ανεπανάληπτες, αν καταρρεύσουν δεν αναπαράγονται

Θα πληρώσουμε ή θα το χάσουμε;

Και όσο επαφίενται στην τύχη τους, τόσο το κόστος της συντήρησής τους μεγαλώνει. Απαλλασσόμαστε βέβαια από αυτό το κόστος αν το μνημείο καταρρεύσει.

Αυτό, **δεν θα αργήσει** αφού εδώ αυτό έχει αρχίσει ενώ αλλού π.χ. **Ασώματος** αυτό έχει ήδη συντελεστεί. Σχήμα οξύμωρο: Μια τουριστική Λευκάδα, χωρίς πολιτιστικά μνημεία.

Η αντίδραση της κοινωνίας

Σ' αυτή την εγκατάλειψη η κοινωνία της Λευκάδας οφείλει να αντιδράσει. Ας θυμηθούμε και ότι τα ποσά που είχαν προγραμματιστεί για τα μνημεία πριν από το σεισμό, **πήγαν στο θέατρο.** Ας κινηθούμε λοιπόν τώρα, **μετά το σεισμό έστω και αργά πριν να είναι πάρα πολύ αργά και πριν γίνουμε θέατρο.**

Η χρήση της Μονής

Η Μονή θα μπορούσε να λειτουργήσει, πέραν της ενδεχόμενης αναβίωσης της αρχικής χρήσης της, ως προσωρινό κατάλυμα σε περιπατητές και φυσιολάτρες ή ως χώρος περιοδικών ή και μόνιμων εκθέσεων ή ως κέντρο πληροφόρησης σχετικό με τις εκάστοτε υιοθετούμενες πολιτιστικές και φυσιολατρικές δραστηριότητες του πλούσιου σε φύση και πολιτισμό ευρύτερου χώρου και όχι μόνον.

ΜΑΡΩ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ-ΦΙΛΙΠΠΑ, «Νέα της Λευκάδας», 27-03-2002,
(Αναδημοσίευση με μικρές συμπληρώσεις)